

ДҮНДГОВЬ
ХААГ
**ААИМСЫН ААНЫ НЭЭЛТТЭЙХНЭЭС НӨХЦӨЛ БАРГИДЫН
ДҮНДГОВЫН ААИМСЫН ААНЫ НЭЭЛТТЭЙХНЭЭС НӨХЦӨЛ БАРГИДЫН
ДҮНДГОВЫН ААИМСЫН ААНЫ НЭЭЛТТЭЙХНЭЭС НӨХЦӨЛ БАРГИДЫН
ДҮНДГОВЫН ААИМСЫН ААНЫ НЭЭЛТТЭЙХНЭЭС НӨХЦӨЛ БАРГИДЫН
(2015-2020 үйл)**

Ілтгэлийн
документ

2015 үйл

Àãóóëãà

1. ^a ì í ° ñ ã
2. Ò' ñâèéí ø óóä çàõè ðàã÷èéí ì ýäýääýë
3. Ñòðàðåãèéí ï í äñýí çî ðèë ðóóä
  - 3.1 Àëñû í ðàðàà
  - 3.2 Ýðôýí çî ðèëäï , ýðôýí ëýð çàð÷èì
  - 3.3 Í ° õö°ë áàéäëû í ø èí æèëäýý
    - 3.3.1 Õóóëü ýðð ç;éí õóâüä
    - 3.3.2 Õçí èé í °° öèéí ÷àäâàõè
    - 3.3.3 ÕÕÀÀÃ-û í äî ðî î ä àñóóäæ
    - 3.3.4 Àëáàí õààã÷äû í èéäî èéí áàéäæ
    - 3.3.5 Àëáàí õààã÷äû í , ñ ç;éä äýýø ëç;ëýð ðàëàð
  - 3.3.3 Àæëû í áàéðí û í ° õö°ë
4. Ñòðàðåãè çî ðèëò õç;ðýð ç;ð äç;í
5. - éë àæëëàãàí û õàì ðàõ õç;ðýý
6. Áàéäóóëàãû í áç;ðýð
7. Õýí àëò ø èí æèëäýý

^a Ì ^a Ó - Á

Àéì àèéí Óçí ñ ðº äºº àæ àðóéí ãàçàð í ü Í î í ãï è Óëñû í Çãññèéí Ààçðû í 2013 î í û 00 äóññàð ðí ãðî î ë, - éëäâýð ðº äºº àæ àðóéí ñàéäû í äóññàð ðóø ààëû í äàññó Çäõèðääà óäèðäëàñû í õýëðýñ, - éëäâýð ãàçàð òàðè àëàí ãèéí õýëðýñ, Í àë ï í ýëýñèéí õýëðýñ, Í àë àæ àðóéí õýëðýñ áýñýí äº ðáº í õýëðýñ í èéò 29 àæèëòí û í ðí í ðí ì ðí éññ í ð í ëë àæèëèàññà ÿâññöæ áàéí à.

Óçí ñ ðº äºº àæ àðóéí ãàçðû í çéë àæèëèàññàí û õýëèéí / ñòðàðåññè / ðº èº âëº äºº ã Øº ðèéí àëàáí û ñàéàð çº âëº èëéí 2014 î í û çº âëº ì àèéí 1 äçãýýð ççéëèéí 1.2 äàñü õýññèéã í áýñëýí áí èí ãññðóóëèà.

Ýí ýñçç íéë àæèëèàññàí û õýëèéí ðº èº âëº äºº í ä ààðààð àññóäëóóäû ã ðóññàññí áí èí í . - í ã

- Óçí ñ ðº äºº àæ àðóéí ãàçðû ã àëñû í õàðàà, ýðõý çí ðèëññ , ýðõý í èýð çí äñýí çàð-èí
- Í º ðº è áàéäû í ø èí æèëäýý
- ñòðàðåññèéí çí ðèëðóóä, õç ðýð ç ð äçí
- - éë àæèëèàññàí û ðèëäýý, õàì ðàð õç ðýý
- Áàéäóëëàñû í áç ðýö, çí ðèí í áàéäóëàëò
- Øº ññèéí æèëä í èéëçç èýð áç ðýýäýð ççí
- Õýí àëò ø èí æèëäýý

Ø̄ ÑÂÈÉÍ ØÓÄ ÇÀÖÈÐÀÃ×ÈÉÍ Ì ÝÄÝÄÝË

Ñòðàðåäèéí զí äñýí çî ðèëðóóäû ã õî äî ððî éëî ôû í ðóëä áàéäóöëèäãû í õàì ò î ëî í àæèëðàí í ýä áç ðèéí ñàí àëû ã ðóññàí àëñû í ðàðàà, ýðôýí çî ðèëäî, ýðôýí ëýô զí äñýí çàð÷ì óóäû ã õî äî ððî éëñî í.

Ì °í áàéäóöëèäãû í ãàäààä äî ðî î ä ï ð÷í û ø èí æèëäýý ðèéæ, äàâóó, ñóë ðàë, áî ëî ì æ ýðñäýëèéä ðî î öî í òççí ä ðóëäóöðèäí ñòðàðåäèéí çî ðèëðóóä, õç ðýô զð äçí, զéë àæèëëàãàí û õàì ðàò õç ðýý, օýëðÿñçäýýñ í ýí òýðäççí ä ï èëëççëýô áç òýýäýôççí èé í ýð ð° è òýäýýðèéí õî î ðî í äû í óýëäàà õî èáî î ã õî äî ððî éëñî í.

Ààðààäèéí օýñýäð áàéäóöëèäãû í áç ðýô , çî ðèî í áàéäóöëèäð զéë àæèëëàãàí û ð° èº äºº աºº զ զ ø àðòàéãàð օýðýäæççëýôýä òàâèð օýí àëð օýí àëð ø èí æèëäýý èé àñóóäêû ã ðóññàñàí áàéäàà.

Ãóí ääî âü àéì àã í ü ð° äºº àæ àðóéí ðýô äóí äàà ì àë àæ àðóéí àéì àã ðèéì ó-ðààñ ýí ý áàéäàà íºº ã áî ëî ì æéí äî ï òçø èäëýí ðóðäàöðàé ðº ãæèæ áóé ðåõí èê ðåõí î ëî àë àø èäëàí , ãàäààä äî ðî î äû í áàéäóöëèäãà, ðº զ çàññèéí õàì ðû í àæèëëàãàðàé, ì ýðäýæèëðýé áî ëî áññí õç ð÷í èé õî î ֿ î õî í áàã áç ðäççëýí ð° äºº àæ àðóéí áç òýýäýôççí զéë ÷èëäýýä ôëññàà òýðäççëýô օýí æýýí ä օç ðäýô çàì ààð àéì àëéí ì àë-÷èä զéëäýðëýë յððëýä-÷èä, ի èé ðç òçí àì û պ յàééí çàññèéí ÷àäàåðàé áî ëäî æ ðýäí èé àì üäðàëû í áàðàëãàà õàì ààð աî ëî ì àæèëã áç ðäççëýô յâäàë þ ì .

Äýðô զð äçí ä օç ðýðèéí ðóëä àéì àã ñóì äû í óäèðäëàãóöä, ì ýðäýæèëðýí àæèë-÷èä, óäèðäàð àëäàí ððô ààëðí óóä, õðâèéí օýâø èëéí áàéäóöëèäãóöä è ððäýä õàì ððàí àñóóäëà ðýëýöýæ ø èéäýðëýæ, í ýäð օýëäàà õî èáî î ðî é àæèëëàð ø ààðäëàãàðàé ðèéì ýýñ ì àí àé áàéäóöëèäãàñ ø ààðäàãàð àç òç òñóóäêû ã õî äî ððî é áî ëäî í . Õàì ððàí àæèëëàðàä áýéýí áàéí à .

È ðýô æèëççäýä ýí ýðçç ð° èº äºº աºº í ä ðóññàãñàí àæèë զéë ÷èëäýýä ð° զ çàññààñ ãàð÷ áóé áî äëî ãî ø èéäýðëýë օýëäóöëäí օýðýäæççëæ õî äî ððî é զð äçí ä օç ðí ýäýäýä òðäýæ áàéí à .

Ãóí ääî âü àéì ãèéí

Ӧçí ñ Ӧ° äºº àæ àðóéí ãàçðû í äàðää

Ã Äàø áàëäàí

ÄÓÍ ÄÃÎ ÂÜ ÀÉÌ ÄÈÉÍ Ó-Í Ñ Ó^a Ä^a ÄÈ ÄÓÓÉÍ ÄÀÇÐÙÍ ÑÒÐÀÒÅÄÈÉÍ - Í ÄÑÝÍ ÇÌ ÐÈËÒÓÓÄ

1. ÀËÑÛ Í ÕÀÐÀÀ

Çao çýyëä °ðñ° ëä° õ, ýðñäýë äààð ÷àäâàð áçõèé õ° ä°°
àæ àðóé, äýâø èëòýð ðåðí èê ðåðí î ëî ãèä ñóððèëñàí
çéëäýðèéí ñàëáàðû ã àæèë÷äû í õàà ì yäëýä
áî ëî ãñðî ëä ðoëäóóðëàí ð° ë° âø ççëñýí õóðëü
äýyä yëñýí , ñóðàëöàä , áàéäóóöëäàä áî ëî õ

2. ÝÐÖÝÌ ÇÌ ÐÈËÄÎ :

Óëàì æëäëò áî ëî í ýð-èì æñýí õ° ä°° àæ àðóé, î ðî í
í óðæéí î í öëî ãò òî õë ðñm í äýâø èëòýð ðåðí î ëî ãè áçõèé
çéëäýðèýë çéë÷èëäýýä ð° ãæççëýí àéì àèéí õàà yäëéí
çàññæéí õí ãâî ðòí é ° ñ° ðòëéä áèé áî ëâî õ.

3. ÝÐÖÝÌ ËÝÖ ÇÀÐ×ÈÌ / Í ÝÒÇ ÉË/

Áàéäóóöëäàäû í ýðöýí çì ðèëäî í õàí ãàðû í ðoëä °° ðèéí çéë àæèëëàðàäí äàà äàðààð
çí ãñýí çàð÷í óðäû ã ýðöýí ëýí àæèëëàí à.

Óðóëü äýyäëýð çàð÷èì :

- éëäýð õ° ä°° àæ àðóéí ãàçàð ðççí èé àæèë÷èä, àëäàí ðàðàä÷èä í ü °° ðèéí çéë àæèëëàðàäí ààà öäã ÿì àäò ì í ãí èé öëññí ð° ðèéí àèí õýí ý àëäàí õààð÷èéí , ñ çéí äðýí , - í ãñýí õóðëü áóññä õóðëëéä ÷äí äëàí áàðèì ðàëæ, ð° ðèéí çéë àæèëëàðàäí èë õí ä ÿäóðëàð áî ëí î

Í yäëýä, óð ÷àäâàð:

Ãàçðû í àæèëðàí àëäàí õààð÷èä í ü àæèë àëäàí ðø ðàðàð ð° ðò í í ãäññí àëäàí ççðäýý áèëççëýð °í ä° ð ï yäëýä, ð ÷àäâàððàé áàð ì °í õàä ÿì àäò °° ðèéí ï yäëýä áî ëî ãñðî ëî í äýyø ëççëæ àæèëëàí à.

Í ýð õ ° ð, , ñ çé:

Áàéäóóëëàäû í àæèëðàí àëäàí õààð÷èä í ü õàí ò ì ëî í , áàéäóóëëàäû í í ýð õçí ä, õðåðéí àëäàð í yððééä ÿì àäò °í ä° ð áàéëäàð, °° ð ð õí ðí í äî í õððø ëàðà ñí ëëëöññí í í ° ð ñ° ã óð ì üññäëû ã áçðäççëýí àæèëëàæ ð° ðèéí àëäàí õàðàä÷èéí , ñ çéä ÷äí à àðèì ðëàí à.

<p>÷àääâàðòàé.</p>	<p>áàéõäçé, ì àë ÿ í yëääéí ïéë÷èëäýýí èé í yääæ ö°°í .</p> <ul style="list-style-type: none"> Ì àë ÿ í yëäý, ì àë ç ðæëëéí ïéë÷èëäýýí èé í yääæçäèéí °ðñº èä°°í áååå àæëü í à÷àäææ èó.
<p>Áí ëí ì æ</p> <ul style="list-style-type: none"> Ø èí yýð ðº ãñº æ áàéãàà áàéãàà ì yðäýæèëðí ççäèéä àæèëëóöèàð 	<p>Àþ óë</p> <ul style="list-style-type: none"> Öº äºº ä àæèëëàæ áàéãàà ì yðäýæèëðýí ççäèéä àóí àææ í àñ 50 ðñýí . Ì àë ççé÷, ì àëü í yí ÷ ðí ãî ðäî æ ñóí ûí ïéë÷èëäýýí èé í yääæçä à yðäýæèëðýí ãçé áî èí ð.

Àëåàí õààä÷äû í í èéä èéí àñóóäàë

Äàâóó òàë	Ñóë òàë
<ul style="list-style-type: none"> Öóóëèéí áàäóó äýí æëýä, õàëèàì æèéí ïéë÷èëäýýí áååå. 	<ul style="list-style-type: none"> Öàëèéí áàäå
Áí ëí ì æ	Àþ óë
<ul style="list-style-type: none"> Öàëèéí áèéí ñçéæýýä ø èí y÷ëýð, ÇÀ-ààñ öàëèéí í yí yääççéëýð Áóñàä áàéãóöèàäà ì yðäýæèëðí ççäöýé ðàì ððàí àæèëëàð Áóñàä àéì áóóäü í ðóðø èàäà ñóäëàð • 	<ul style="list-style-type: none"> Öàëèéí áàäå

Àëåàí õààä÷äû í , ñççéí àñóóäàë

Äàâóó òàë	Ñóë òàë
<ul style="list-style-type: none"> Áàéãóöèàäû í äî ðí î ä æóðàì òàé - ð äçí áèéí áyðýý, ðº äº èí ° ðèéí áyðýý áàéãóöæ àæèëëàäå 	<ul style="list-style-type: none"> Äî ðí î ä æóðì àà í ° ðäº ääçé Äî ðí î ä æóðàì í ü ñäéí áèø Öäå àø èäëàëð ñäéí áèø Öäðè ööëèäå ðí î öî ðí ì åñí èçí ðí äî ððí é áèø Ì yðäýæèëðí ççäèéí ñäí àë áî äëü ã ñí í ñäí ääçé Ì áí áæì áí ðí óó , óäèðäëèäå ðýð í yä ðäëü ã áàðüæ àæèëëàäå, äàðåà, í yä ðäëü ã ðí , ð áàéãóöèàäû í àñóóäëü ã ø èéääýä •
Áí ëí ì æ	Àþ óë
<ul style="list-style-type: none"> Áàéãóöèàäû í äî ðí î ä æóðì û ã ñäéæðóöèàð ” ñççéí ðí ðí î áàéãóöæ àæèëëàð 	<ul style="list-style-type: none"> •

Àæ ëü í áàéðí û í ° ððº è

Äàâóó òàë	Ñóë òàë
<ul style="list-style-type: none"> Ðñ ðí î ä ðº ðº ðº ðº ðº ðº ðº 	<ul style="list-style-type: none"> Í yä ° ðºº í ä î ëí ðí ðñ í ñóóäå

<ul style="list-style-type: none"> Èí ðåðí åò ñçëæýý öàòèì ñèñòåì ðýé Áàéø èí ááðèëåà, óí àà ì àø èí û ðáí åàì æ Ëàáí ðàòí ðû í ì àòåðèëåèå áààç ñàéðàé Àæëëèåò áàéð, ááðèëåà áàéø èí, óí àà õàí åàëòòåé Êí ì i üþ ðåð, ðåðí èê ðåðí î ëí àè ñàéðàé Ñòí , àéí àä, öéñû í ñèñòåì èéí ñçëæýýöé 	<ul style="list-style-type: none"> àæëü í áàéðí û áàåòåàì æ ì óó Óóðû í çóóðààð ðààëèàëðû ã ø èéäâýðëýæ áàéåà ðóó÷èðñàí Çåðèì áàðèëåðóä ðóó÷èð÷ ì óðäñàí . •
Áí ëí ì æ	Áþ óë
<ul style="list-style-type: none"> Áàéåóóëååû í äí ðí î ä æóðí û á ñàéæðóóëåð .. ñçéí ðí ðí î áàéåóóëæ àæëëèåò 	<ul style="list-style-type: none"> •

ÁÀÉÃÓÓËÀÅÛÍ ÁÎ ÄËÍ ÅÛÍ /ÕÔÒÀÀ ÑÀËÁÀÐÛÍ /Í^a ÖÖ^a È ÁÀÉÄËÛÍ Ø ÈÍ AÈÈËÄÝÝ

Áàâóó ðàë	Ñóë ðàë
<ul style="list-style-type: none"> Èðäyä °ððèéí çéëäâýðëýèéå yððýçöýýñ áääí à, áçëýä í °ðð°ðë° è áí èæ àæëëèåàà áí èññí . Äyä áçòýö çàì , öàòèëåààí , ðí èáí î ð° åæñ°í . Ñçëèéí æèëççäýä í àë ñçðæéí ðí î , ðí èäí è °ñ÷ áàéåàà ^a ððèéí çéëäâýðëýä ðí èí í Áàçàð ççéí áàéðëæ ñàéðàé, öéñû í çàì û í , áí ðí ðýí ðëýäééí áàåðóó áàéðø áàå Òççðèé ýäééí í °°ø áèé. Í ÁÀ çåðèì ðçäýä yë ðàððàòðàé øø èåò ì àëòí àë. Èðäyä çí áýñí èé çéëäâýðëýéý äýí æèð õàí åëååà ñàéæðñàí . 	<ul style="list-style-type: none"> Ýð÷èì æñýí ì àë àæ àðóé ì óó ð° åæñ°í Ç ðèí ì i è ðýýëðççëýä ðèéð ì àðåðèàëéåå áààç ì óó Òåðí èé, ðåðí î èí àèéí í yâðýëð, í èéççëýëð áàéðåçé Í ðí í óðàåð ð° åæèð ÷èæýëèéí çéëäâýðëéí ñðäéåååå, í yâýýëýé áàéðåçé Í ðí í óðàåðééí ðçåøø èí à áí åëí áí áí èí áñððóóéååååçé Í yâñýí çí ðèéäí , çí ðèí áàéåðóéæðàí à í ðæ ÷àäåååçé Çåð çýýèéí áàåðåàì æ ì óó Ö° ðí ð° ñäí ðççåðééí äýí æëýä í èääí ååçé Çýëèéí ððååðà áí åèí î ðçç °í å° ððýé áàéååå Áàðüöåà ð° ðí å° ø ààðåååå ÓÁÄÇû á ðí èáí ðí çàì áàéðàí °í å° ðä° á ðýäéé ÷ àéí àèéí áäý áçðýø í óó ð° åæñ°í . ÓÁ ðí ðí à í éððí í Èðýí ðäýý °ððèéí çéëäâýðëýéý yâóóéæåå Áí ððéóéæðò ì óó Áçðýäýðççí í ü çí yðýé, ÷àí àðåçé Áçðýäýðççí í ü ðýðýäéýäýä ðàí èååååçé Í yðäýæééí áí èí áññí ðç÷èí ì óó Í èéäâýðëýä ð° ð° , çí ðèí áàååóéæðàí à í ðí ååçé, ð° ð° èæ°° ååçé, ? Áí ðàí ø àòí û áí èí áñððóóéåð çéëäâýð, öåð áàéðåçé
Áí ëí ì æ	Ýðñäýé
<ul style="list-style-type: none"> Í èí í çéëäâýðëýä áàéðåçé áí èí ðí ð 	<ul style="list-style-type: none"> ^a ðñ° èä° å ðí èí í , ðýðýäéýä ð° ð° í

<p>õi ãî ðõî é ÷èãëýëèéí Ɂéëääýðëýëèéä õoãæçëýõ</p> <ul style="list-style-type: none"> Í yääýæ õi ì Ɂéëääýð áî ëî õ áî ëî ì æðî é Náí õi ãèéí äyî æëýä, çýë ðóñëàì æ ð° ñ° è ð° ð° äá° ð Í ðí í í óðääàñ òi ðòé ýäýý áyëðäý áî ëî ì æðî é Áäääàä Í ðí í áî ëî í °° ðòé áóñää àéí áóðää ï ðóðø ðàäû ã ñóäëàæ, çéëääýðëýä í yâððçëýõ Í ðí í í óðääð ï ï í ° ðòº ã ø èí áyñý áçòýäýðöi ñí áî ëî áñðóóëæ çàð çýëëä í èéëçëýõ áî ëî ì æðî é ÇÃ àañ ÑOÑ, AEÄ- ÕÑ, ÕÝÄÑ, çýðÿä óðò õoääöàðàé áàãà õóäèéí õi ðòýé çýëçëäèéä Ɂéëääýðëýë Ɂéë÷èëäý ýððýëöýä çî ðèóðæí ï ëäí æ áäéí à. ÇÄÄÑ ã õýðÿäæçëæýðýëñýí , Náí õi ãèéí yð çëñýðçëä áäéí à. Í àø èí ðåðí ëê ø èí y-ëýõ Ø ð çàñääàñ äyî æëýä àâàð Náéí çëäýðëéí õýýëòi ëýä ÷èéí ãí ð° ëä° ñ° í Ɂýýð ðýëòi ëýä ðòéæ ì àëü í ðàì è ðû í ñàéæðóóëàð Çäð çýëëä Í ðí ëöî õ áî ëî ì æ í yýëðòýé Náí õi ñàéæðóóëàð Áäéäððæðàðàé ðí ëáî ãäî õ, ðí ëáî ì õi ãðî ì õ Áóñää àéí ãàðàñ ñàéí õýýëòi ëýä ÷àð ÷ èðæ í àëü í õýýëòi ëýä ñàéæðóóëàð - ÕÀÀÄ-ñ ãàðñàí Ɂ ãí ã ø èí æëëäý õèéõ Ø ð° è áçòðèéí ð° ñ° è ð° ð° èá° ðçëä õýðÿäæçëýõ 	<ul style="list-style-type: none"> Áäéäæ õäã àaaðû í °° ð-ëº èð, ãäí çóä Çýë ð° ñ° è ð° ð° äá° ðò ðàì ðàäääñàí õýäèé ÷ çýëëèéä çî ðèóðæð áóñääð çàððóóð ñàí ààð è ðäýä ÁÀÍ yðñäýëä í ðí í Çäñää ð° ð ñ° èèääî õ yðñäýëðýé Áî õ ðàäääàðò ° ã ÷èí ãäðàð Ýðð çéí í ð÷èí ì óó
---	--

Ó Ë A ÄË A Ä Í ÈÉ - Å Ø ÀÒ

Áóí äãî âü àéí ãèéí ÕÕÀÀÄ- ï yð ñí ã ðòº èº äº ãºº í ü 2014-2020 í í û ã ðàì ðäí
õýðÿäæð ãº ãºº ã ðàäðàð ã ð ã ðòº èº äº ãºº ã ð àððóóðàé áäéí à. - ãí à:

1-Ð ã ø àò 2015-2016 í í

2-Ð ã ø àò 2016-2020 í í

Áróí áat̄ ááü ááéí áæéí Ógí n̄o°ä°° áæ áooéí áaçðu í o°áæ ééí n̄o ðàò áæéí çí ðéëáá, çí ðéëò úí í yááñyí i àò ðéö

ÑÒÐÀÒÅÄÈÉÍ ÇÎ ÐÈËÄÅ		ÑÒÐÀÒÅÄÈÉÍ ÇÎ ÐÈËÒÓÓÄ	
1	Áàé äóóë àãû í çî ðèí í àæè ëëàãñàäû í àñóóäæ, àæè ëëàð ñàé æðóöëàð	1.1	Óóöëëéä äýýäýëæ àéí àä áí ëí ááéäóöëàãû í ýðõ ççéí ðýýí äø ààðäëëäðäé ø èëääýðççäéäã äðäàäð
		1.2	Èë ðí ä àæääàäé äýýø ëççëæ ñáí õçç _éë àæèëëäàäá û ì yáýëëéä àæèëðäí óóä í ëí í í èéðýä ðí ãí ïë ðäí àäð
		1.3	Ì áí áæí áí ðèéí ø èí ýëëéë ðèéð, óäèðäëàãû í ðí ãðí èöí í ñàé æðóöëàð
		1.4	Àæëû í öäà àø èëëäæð, ðº äº ðí ° ðèéí áçðýý æèéä äýýø ëççëëý
		1.5	Óàðè óöëàãà ðí í õí æ ø óäàðäà àæèëëäð çäð-ëí áàðèí ðëàí à
		1.6	Àæèëðäí , àæèëëàãñäû í í èéí èéí àñóóäëû á áçð ðàëàäð áí ðàð-í èéí èéí ðàðè óöëàãû á äýýø ëççëëý
		1.7	Àæëû í áæéðí û ðàâ ðóððöé í ð-ëí áçðäççëæ àæèëëäð í ° õé áí ëí èöí í ã óéàí áçð äýýø ëççëëý.
2	Ì àë àæ àðóéí ñàëäàðû á ðí ãðâí ðòí é õº àæççëæ _ð àø àëéä äýýø ëççëëý	2.1	Ó° ðº ñ í àë-äû í ðàëàäð áàðèí ðëàð áí ëí áí " , " Í í áí è í àë ðº ðº èáº ð" -ëéä ðýðýäççëæ í àë àæ àðóéä áàéäàëëéí ãàí ø èäº ðº ðº ðýðñäýëëä áóóðóöëàð
		2.2	Áyë-ýðèéí í àë í àëëäàäáí û óéàí æëëäèð áí ëí í äýäø èëðýð àðäà àðäí í èí àëéä òçäýýäýðççëëý ì àë àæ àðóéä _ð àø èäðàë ðº ðº
		2.3	Áçñ í óðäëéí í í õéí ðòí õí õéðñí í õàäññ áí ëí í ýð-ëí æñýí í àë àæ àðóéä ñáí àà-ëëäà ààðäññáí èðäýä àæ àðóéí í yáæëéä äýí æëð çäí ààð ðº àæççëëý.
		2.4	Áyë-ýð , óñí û í áí áæí áí ðèéä ñàé æðóöëàí çî ðèñòí é àø èæëäð, ðàí ààæëäð, í ° ðº í ñýðäýýðàæëû á çî ðèí í áæéäóöæ áyë-ýðèéí áí ðí èöí è õº èæëëðº ñ ñýðæëéýð.
		2.5	Ì àëû í áçðäýë, í yáýëëéëéí ðí ãðí èöí í ã áí ëí áñðí í áóé áí ëí í í àë ñçðäéä ðàí ððóëà
3	Ì àë yí í yéëëéí -äàäàôðè, _éëë-ëëëýí èé ÷àí àð , ð-ððýýí æèéä ñàé æðóöëàð	3.1	Ì àë yí í yéëëéí í áí áæí áí ðèéä ñàé æðóöëæ áí ëí áñí í ðç-í yýð ðàñðàëðäçé ðàí ãàí , í àðäðè àëëäà áààçû á áýðæççëëý
		3.2	Ì àëû í ° ð-í èééä õýí àð, ðàëëäàäð ° ð-í ° ñ óðüä-ëëéàí ñýðæëéëýð, í àë ñçðäéä yðççëæççëëý ñéë àæèëëäàäàä yí èëäí í èí àëð ñóððüëàí ø èí æëýð óðààí û _í áyñëëýðéäýð çî ðèí í áæéäóöëàð.
		3.3	Ì àëû í ° ð-í èé í í ðø èëäí í ã ø óðððàé ÷àí àððàé ðëéæ, í àë yí í yéëëéí èëäí ðàð ðèéí ÷àäàäðè, í yðäýæèëðý èé í yáëýä ÷àäàäðû á äýýø ëççëæ í èí í óëñû í ðçäø èí á ðäýð.
		3.4	Ì àë, àí üðàí ðýäýðèéí ààðàëðàé áçðýäñççí , ðççëéë yáýä ðàâðà õýí àëð ààðàë ààæööðàé ð-í ð-í ð-í ð-í ñàé æðóöëæ õçí ñí èé àþ óëçé áæéäëû á äýýø ëççëæ í èéí èéí yðççë í yí àëéä ðàí ààæëàð.
4	Èðäýäýý yðççë ààðàë àààðàé	5.1	Óçí àí û á yðççë àþ èëçé õçí ñýýð ðàí ààð

	õúí ñúyð áúðýí ðái áàæ çº á äàääëä õýâø ïëéí ý	5.2	Ñòðàðåäéí õúí ñí èé íºº ö áúðäüüëýð àæëû á õýðýâæüüëýð
		5.3	Ì àë àì üðäí óðäàì àë õýðýâýðééí áúðäëðæéí õúí ñí èé áúðýâýðí õúí èé áéëäáýðééä Öººº àæ áðóéí áí èí í yðüüë àðóéí çº õðèñòí è áðäëðóðû áí yððüüëýð
5	Í óðäééí ðàà íºº ö áí èí èöîí áí òí ðè ðmí áàçàð ðàðè àë áí á äýâø èë ðýð ððóðé áðóðé áí õº áæëüëýð	6.1	º ððééí ðàðèàëáí á áýð àæ æ ðº ñ, õúí ñí èé íí áí áí, àëí ñ æèí ññýí yí èé ðàðèàëàëðû á yðñ í yí yððüüëæ õýðýâýðí èé ðýð 20 ððóðé á õáí áàð
		6.2	Óáí áàäëàëäñáí õº ðñí èé ðàðèëáí á í yí yððüüëüëýð õúí yí àëééí àæ áðóé áèé áí èáí õ
		6.3	Áyé ðýð ðýðééí ððäàì àë ðàðèàëàð ñðäàëàð, ðððð èëðû í àæèë, ññá áàëëäû á áýð àæ æ õáí áàäëñáí áyé ðýðò ðàðèàëàð õðééð, óñëäðû í ñèñòáí áèé áí èáí õ.
		6.4	Áàçàð ðàðèàëáí àëééí ø èí y ððóðí í èí áè áàí àðóðéàð í yððüüëýð

Äóí áðí áii áéí àëéí Õüí ñðº áºº àæ áðóéí áàçðû í õº áæ èé í ñò ðàð áðééí çº ðèëò óðäû á
õýðýâæ ïëéí ýð õðýðí ä õðééð àæ èéðä

2015 – 2020 Î Í

1	Ñòðàðåäééí ñðèëò	Õýðýâæüëýð àæèë	Ø àë áóóð üçüëýð	Õóàäöàà	Õðýð ð áúí
Ñò ðàð áðééí çº ðèëëä : Ì àë àæ áðóéí ñàëäàðû ãò í ãò áí ðò í è õº áæ ïëéæ ïð àø áèéä äýþø ëüëýð õðýðí ä					
1	Ayé ðýðééí ì àë ì àëëäàäàí û óðäàì àëëäð áí èí á äýâø èë ðýðò áðäà ððóðí í èí áèéä õúí yðýí áyé õýðüüëýð ì àë áæ áðóéä áð àø èëðäé õº ððº	Àéí àëéí "Ì àëüí ïðæëéí àæëüí õýðééí ðº èº áëº áºº áí èí áñðóóëæ õýðýâæüüëýð	Ì àëüí óäí ûí ññá á õáí áàäëàð, àø è áø èí á ññáé ãðóóëæ ÷ëæýðéýé áí èñí í áàéí à.	2014- 2016	Ì àëüí ïðæë ññäåëöèéí àæèë í yððñýí ðº èº áëº áºº í á í ðæ ì àëüí ÷áí àð ññáæè ðí à.
2	Ayé ðýð, óñí û ì áí áæí áí ðèéä ññáé ãðóóëæ çº ðèñòí é àø èëæàð, ððí áàäæàð, íº ðº í ñýðâýðâæéñáí á çº ðèñí ááé ãðóóëæ áyé ðýðééí áí ðí éðí è ðº èæè ðº ñ ñýðâæéýð.	Àéí àëéí áyé ðýðééí ì áí áæí áí ðèéí ññðâðâðæ ðº èº áëº áºº áí èí áñðóóëæ	Áyé ðýðééä çº á çº ðèñòí è àø èëæàð, ððí áàäæàð, íº ðº í ñýðâýð ðí ãðí èöí í á áèé áí èñí í áàéí à.	2014- 2016	Áyé ðýðééí áí ðí éðí èð, ðæëðæäàäàð, ðº èæè ðº ñ ñýðâæéèæ áyé ðýðééä ððâðâððæ àø èëæäàä áí èí í .
3	Öººº ñí àë-äûí ðàðâðâð áàðèí ððæð áí àëí áí ", "Ì íí áí è í àë ðº ðº èáº ð" -ëéä õýðýâæüüëæ í àë àæ áðóéä áàéäæëééí áàí ø è ãò ðº	Çæéó ì àë-äûí ðàðâðâð àéí àëéí õýð àéýýí á áàðèí ððæð áí àëí áí áí èí áñðóóëæ, õýðýâæüüëýð	Öéñ, àéí àëéí ññáéí ì àë-äûí ðððø èëæû á ø èí yðð í àë-èí áí èæ áóé çæéó ì àë-äàä í yððüüëæ, àæèëæ	2014- 2015	Ì àë í àëëàð ññá è ððí èðí è çæéó ì àë-èäûí ðí í í yí yððñýæ, í àë àæ áðóéí ïéëäâýðéýééí áí òýðí æ àýýø èýí y.

	ýðñäýëeéã áóóðóóëàõ		àì üäðàõ í ° ðö° èèéã áçðäççëñýí áàéí à.		
4	Áyë÷ýðèéí ì àë ì àëëàääàí û óëàì æëàëõ áí ëí í äýâø èëðýõ àðää ðåðí ì ëí àëéã ðçäýýí äyëäýðççëýõ ì àë àæ àðóéã çð àø èëðàé õ° ðë° õ.	Áí ã ì àëü í öýyëòççëýä÷éã ì ýðäýæëééí áàéãóóëëàäû í ýçý ø èëä ø èëæççëýí ñóí û í ì àëü í çðæëë ñåéåëëééí àæëü ã ÷è äëýë ðýé äýýð óäëðäàí çí ðëí í áàéãóóëàõ í ° ðö° è áçðäççëñýí áàéõ	Æèø èë ðýí öñýí öýyëòççëýä÷ýð ðýyëòççëñýí ýýð ð° è ì àëü í æëéãý ñàé æëð÷, àø èã ø èì äýýø èëýõ, öýyëðýä÷ ì àëü í ñóåàéðàëð áàäñàæ ì àëü í ðí î ðí èãí é í yí yääýí y.	2014- 2016	
5	Áyë÷ýð , óñí û ì áí áæì áí ðèéã ñàéæðóóëàí çí ðëñòí é àø èëëàõ, ðàì áàëëàõ, í ° ð° í ñýðäýýðàæëû ã çí ðëí í áàéãóóëæ áyë÷ýðèéí äí ðí éðí è ö° èæëëð° ñ ñýðäèéëýõ.	Áyë÷ýðèéí ðí ðòí í ì ýðýä÷ýé áàéãæüä ðí ð ð° í ° ° èãé àðääàð ðýí öýõ	Nóí , áàæééí ðýí æýýí ä ì àë÷äû í í ðí ðöí í ðí éäí í ð ðí ðòí í ì ýðäý÷ýé ðýí öýæ áyë÷ýðèéã ðàæëëäåðààñ ñýðäèéëæ æëéã 30 áà-àñ äooø ãçé ðàëáàéã ðàì ðóóëàí çí ðëí í áàéãóóëí à.	2015- 2016	Áyë÷ýðèéí ðàëëæàäàëð áóóðí à.
6	Áyë÷ýð , óñí û ì áí áæì áí ðèéã ñàéæðóóëàí çí ðëñòí é àø èëëàõ, ðàì áàëëàõ, í ° ð° í ñýðäýýðàæëû ã çí ðëí í áàéãóóëæ áyë÷ýðèéí äí ðí éðí è ö° èæëëð° ñ ñýðäèéëýõ.	Ì àëü í ðýæýëééí çéëäýðëýé ýðöëýä÷ýá äýí æëýä çççëýõ	Ø° ñ° è õ° ð° èá° ðò ðàì ðóóëàõ, í ° ° ö ðýæýëééí ðí äí ðöí é ðóåééã áyëðäççëýäý áàéãóóëàí àæëëëàñáí áàéí à.	2014- 2015	Àæ àðóé ýðöëýä÷éä, ì àë÷èä, èðäýä ðýæýëééí ðýðäöýýäý í ðí í í ðóåäàñà ðàí áaäñàí áàéí à.
7	Áyë÷ýð , óñí û ì áí áæì áí ðèéã ñàéæðóóëàí çí ðëñòí é àø èëëàõ, ðàì áàëëàõ, í ° ð° í ñýðäýýðàæëû ã çí ðëí í áàéãóóëæ	Èí æáí åðèéí öèëööýé ðóäää ø èí ýýð àðääàõ, ýí ãééí óóððåéí ðóäää ñýðäýýí çàñåäðëàõ, óñò öýæéí ðàéãóóë	Àéí àëéí ðýí æýýí ä óëñû í ð° ñäééí ð° ð° í ð° ð 15-àñ äí ï ø ãçé, Nóí áçð Í Í ÕÑàí áààð 1 äí ï ø ãçé	2014- 2015	Óñí û ðàí áàì æ í yí yääýæ, àø èëëàäààðãé í ° ° ö áyë÷ýð àø èëëàõ

	áyë ð yð ð e e í ái ðí é ðí é ó° è æ è è ð °° ñ ñ y ð ä è é é y ð o.	õ è é ð à æ è û á ç í ð è í í á à é á ñ õ è à õ	é í à è á ð ð e e í ð è é ð ð y é ð õ ã à á á à ð à à õ.		ái é í à ð õ í á à é í à.
8	Á, ñ í ó ð a è e í í í ó e í à ð õ è ð ñ í ó ð a à ñ í á i é i í y ð - è i æ n y í i à e à æ à ñ õ è á ñ à ñ à - è e à à á à ð à à ñ à í è ð ð y á à æ à ñ õ è í y á æ e e à ä y í æ e ð ç à i à à ð ó° ã æ ç é y ð .	Ó à à à ñ á i é i í y ð - è i n y í à æ à ñ õ è í y ð ð e y ð y à ä y í æ e y à ì ç i é y ð / ð í à o à o è à ñ à ñ à i ò ñ í ü, y i à à, ó y í y y à à ñ õ í à æ à ñ õ è /	Ó ò ñ õ ó ð è í á à ç ð û í i é ð í è ð ñ í à o è à ñ è i à o ñ i é è , - è à e y è e í ì y ð ó ñ í ü, y i à à, ó y í y y à à ñ õ í à æ à ñ õ è /	2014- 2016	Y é i é i à è e í ó y á y ð à y ð i y ð è ð ð y à è e í i à o ñ i é è e ó y ð y à ö y ó ñ í à à à à ñ à í à à e í à.
9	Á, ñ í ó ð a è e í í í ó e í à ð õ è ð ñ í ó ð a à ñ í á i é i í y ð - è i æ n y í i à e à æ à ñ õ è á ñ à ñ à - è e à à á à ð à à ñ à í è ð ð y á à æ à ñ õ è í y á æ e e à ä y í æ e ð ç à i à à ð ó° ã æ ç é y ð .	Ó ñ õ è à o à æ à ñ õ è y ð ð e y ð ñ i í è ð ñ í è o è è ð ð y á à è e e í ì i í y á æ e à à y í æ e y à ì ç i é y ð / ð ñ õ è ó ñ õ í y à à ñ õ è /	Ó ñ õ è à o à æ à ñ õ è y ð ð e y à à è e e í ì i í y i y á y ð y à à á à e í à.	2014- 2016	È ð ð y á y ð i à p ó e à k é , à i à ð ð à e á y á y à y ð i y ð ó ñ í à à à à ñ à í à à e í à. / a i à o à , à à ð à e , ó ñ õ è à i u i à o
10	Ó ð ° ° ñ i à e - ä u í ð a è à à ð á à ð è i ð e à o á i à e i ð " , " ï i í à i e i à e ó ° ð o è a ° ð " - e e à ó y ð y à æ c é e à i à e à æ à ñ õ è à à e e à á à e à à e e à á à i ø è a ð ° ð o ó y ð n à y è e e à á ó ð ó ð e à o	í ð í i í ó ð a è e í i à e û í à ø è à ø è i , ò c é ð è e y à è e í i ° ° ö ° à ò ñ õ è à ñ õ è à o á i è i à ñ ñ õ è à o ì e à ä y à , ö ñ õ á à e à ñ õ è à o ñ à i à à - e à à û à ä y í æ e ð	í à e - ä u í ó ñ ð ø i i i á i i i ó ñ ñ à o , i i i m i y à e y è ñ õ è e o , y ñ ñ è e i è e ì e e à ä y à , i à o , ñ c é á i è i à ñ ñ õ è à o , à ñ ñ ø è ð y ð æ e æ e à y à è y è ñ õ è e o , ç y ð y à è e à æ e e à à à à y ð ð e y ð y à ä y í æ e y à ì c é e n y í à à e í à .	2014- 2015	í ð í i í ó ð a è e í í i ó e i à ð õ è ð ñ í ì e e à ä y à à á à e à ñ õ è à à e à à ñ ñ è e à à à à è ð ð y à è e í à i à æ e ð a ð ñ à e á y ð e e à à à à à ñ ñ è e à à à à ó ñ í à à i à .
11	Ó ð ° ° ñ i à e - ä u í ð a è à à ð á à ð è i ð e à o á i à e i ð " , " ï i í à i e i à e ó ° ð o è a ° ð " - e e à ó y ð y à æ c é e à i à e à æ à ñ õ è à à e e à á à e à à e e à á à i ø è a ð ° ð o ó y ð n à y è e e à á ó ð ó ð e à o	Ó à à - í à à ð à e ð à e á à ð à à ò c é ð è e y à e e í à è ð à e e í í ð i i ó ð a è e í ñ c é e y y à à è e á i è a i ð	à e i à è e í ó y í æ y í à 1 á ð i è ð e e í à è e à æ e e à à à à æ e a a y ð y í à à e o	2014- 2015	í à e - è à è ð y à ò c é y y à è e a ° i à o ì y ð ø ó ó à á i ð e ó ð e à à à à á i è n õ í à à e í à .
12	Á y è - y ð e e í i à e i à e e à à à à i u ó e à i æ e à e ð á i è i í	í i i à i e à ì ð æ c é e à à à à á à ð à e à à à à ñ à í	á à ð à e à à à à ñ à í		í ó ð a è e í i à e u í ì c é e y ð ó a ñ à à

	äyâø èëðýø àðääà ðåðí i ëí àæéã ðçäyý äyéäyðç, ëyð i àæ àæ àðooéã, ðø àø èëðäàé ð° ðø°	ç, èäyð i ì àæéí i àëüí àø èã ø èí èéí ðçäø èí ã ñoäëäí ðî ãòi ì æ ° ðèéí àéí àæéí i àæ ñç ðýðø ði ðø ði ð o õýâ ø èí æèéã mî í ãî æ çî ðèëði ä çàð çýyëèéí õýðyäöýýí ä i èéöç, ëyí ðæèë- ñåëåëöèéí àæèë çî ðø ñç ðæèëéí àæ àðooéí, ð° i ñç ðæèëéí àæ àðooéí, ðéë àæèëëàñàñ ði ãòi i ëæóöëàø	ç, èäyð i ì àæéí ðýyëðç, èäyä ðýð ° ðèéí i ði í ì õðæèéí i àæ ñç ðæèëéí ði ðø ñç ðæèëéí àæ àðooéí, ð° i ñç ðæèëéí àæ àðooéí, ðéë àæèëëàñàñ ði ãòi i ëæóöëàø	2014-2016	ñàéæèð÷, í yä i àëàñ àâàð àø èã ø èí , àì üäðàõ ðäââàð, õððäí û ðéëäyé ñàéæèðí à.
13	Ø ð° ñ i àë-äüí ðæëàð àððèi ðøàð áî àëî ãî " , "I i ãî è i àæ ð° ðø èá ð" -èéã õýðyäæç, ëæ i àæ àæ àðooéã áæéæëééí ààì ø èäo ° ðð° ð yðnäyéèéã áðððooéàø	Àéí àæéí ð° âä i àð áî èí âñðooéàø æèæèä, çéëäyð, ñòi áçðø í yäæäàáí û õðð áàéðooéæ ðç, í ã 3-7 ñðä i àë í èéëç, èñýí i àë-äüä óðàì ø óðæèé ï èäí ð ði ãòi èöi i ã áèé áî èäí ð	° ññ° í áàéí à. Ø èí yýð i àði û çéëäyð-1 I àë í yäæäàáí û õðð-10 àðñ áî i ø áçé áàéðooéàðñàí áàéí à.	2015-2016	Èðäyä ñòàí ààððû í ø ààðäëàðà ñðàí áññàí ø èí y i àð, i àðàí áçðyäyé ðç, í yýð ñðàí áàððàí à.

I àë y i yéäéí ðäââððø, èéë ðèëäyý èé ði àð, ðçðð yýí æ èéã ñàéæðooéàø ñð ððàð åððéí çî ðèëäñ à õýðyäæç, èéë

1	I àë y i yéäéí i áí áæí áí ðèéã ñææðooéæ áî èí âññ i ðç, ði yýð ðæñðæðäç, ði ãáí , i àðððæðæëàð, áàðç ã yðæç, èéë	I àëüí y i ð, i àë ç, è ðæèëéí ÕÀÀ-i ñææàðû í i yðäyæèëðyí yýð ðç, èéë yýð, ði ãòi àð 2 i ñ ãî i ø áçé i àë y i yéä, ðæèëéí, èéë ðèëäyý èé i yäæ áæéðooéàø àæèëðooéàø	-Nòi û í i àë y i yéä, ðæèëéí ðæñðæèë ñð ðæñðæèë ði yðäyæèëðyí yýð ðç, èéë yýð, ði ãòi àð 2 i ñ ãî i ø áçé i àë y i yéä, ðæèëéí, èéë ðèëäyý èé i yäæ áæéðooéàø àæèëðooéàø	2014 - 2016	I àë àæ àðooéí i yðäyæèëðyí yýð ñðàí áàððàæ , i àë y i yéä, ðæèëéí àæèë èéë ðèëäyý èé ðç, èéë ðèëäyý èé ðñ° èä° ð ðæñðæèë ði yäæ áæéðooéàø àæèëðooéàø
---	---	---	---	-------------	---

		ì àë÷äää ø óóððàé ð_ðäýð			
2		Ì àë yî í yëäèéí çéë÷èëäýýí èé í yâæèéí ì àðåðè àëëàã áààçû ã ñàé æðóóëàð, ñòàí ààðòû í ø ààðäëàãà ðàí áóóëàð, ÆÄ- , ÑÖÑ-èéí çýýé ð° ð° èá° ðò ðàì ðóóëàð, àæèëàí à	-Ì àë yî í yëäèéí çéë÷èëäýýí èé í yâæç_ä 70.0 äýýø õóâü ñðàí ààðòû í ø ààðäëàãû ã á_ðýí ðàí ãàæ 80 äýýø õóâü î ðî í í óóâèéí çýýé ð° ð° èá° ðò ðàì ðàãëàæ àæèëàí à	2014 - 2016	Ì ֿí ֿí èì àë çí äýñí èé ð° ð° èá° ð
3		ÓÓÀÀÃ-û í ð° ä° èã° ð° èéí ðàì àààëàëò, àø èäëàëò, óóðû í çóóðí û àñóðäëû ã ø èéäâýðëýð óëì ààð ð° äë° ðñ° í ðàëàæðàí ä õî èáî ð.	-Ó° ä° èã° ð° èéí ðàáí ðàðò ðèò ððàæðàé áî èî ð, -Óóðû í çóóðí û ø èí y-ëýé	2014 - 2016	-Ì àë yî í yëäèéí ëàáí ðàðò ðèéí î í î ø èëäí î í û ÷àäàâðò ñàé æèðí à. -Àæëû í áæðí û ðàëàæðàé ðò ñàé æèð÷ á_ðýýí æ äýýø ëýí ý.
4		Ì àë ñ_ðæëä ðàëäâàðò ° â÷í ° ñ óðüä÷èëàí ñýðæéëýð àðää ðýí æýýí èé ð° è° äë° èðèéä ñàé æðóóëàí ì yâýýéëéí ñàí , ñ_ðæëý áèé áî èäî æ çéë÷èëäýýí èé ð_ðýý, ÷àí àð, ð° èñèéä í yâäýðæëýð ì èëàí î èî àèò ñóóðüëàí ø èí æëýð óðààí û çí äýñëëýð çí ðèí í áæé ãóóëàð.	-Æèëä 1.0 ñàÿ ààñ äî î ø ñ_ðæëàí ððàæðàé ðàì ðóóëàí -500.0 -ààñ äî î ø ñ_ðæëàí ð° ððò ðèéí çéë÷èëäýýí èé ð° èñèéä î ðî í í óðæéí ð° ñ° àð ñóóëààñàí áàéí à.	2015 - 2016	-Óàëäâàðò ° â÷í èé âàðàëò ðàððàëò áóóð÷ ì àë ñ_ðæëéí ° ñ° èò, àø èä ø èì äýýø ëýí ý. -Ì àë yî í yëäèéí çéë÷èëäýýí èé í yâæç_ä áýðææ,æ, ì àë yî í yëäèéí çéë÷èëäýý ààñàí ì àë÷èí ° ððèéí ðî í í yâäýýí ý.
5		Ì àëü í ãî ö ðàëäâàðò ° â÷í ° ñ ðàéâàí , çí î í î çû í ðàëäâàðò áðóóëë,ç ° â÷í ° ñ ñýðæéëýð ðýí àð çí äýñí èé	-Áðóóëë,ç ° â÷í ° ñ óðüä÷èëàí âàéëèí æóóëàëðàä ì yâðýí ðæëéí á_ð ì àë, ð° èëéä æëë á_ð 100.0% ðàì ðóóëí à.	2014 - 2016	-Ì àëü í ãî ö ðàëäâàðò ° â÷í âàðààäçé áàéí à. -Ì àëü í áðóóëë,ç ° â÷í èé ðàëäâàðèàëò, ð_ðí èé ° â÷è° è áóóðí à.

		ñòðàòåâèé ã ðýðyâæçç ëýõ			
6	Ì àëü í °â÷í èé í í í ø èëäí í ã ø óóðòåé ÷áí àðòåé ðèé æ, í àë ý í yéâèéí ëàáí ðàòí ðèéí ÷àäàâðè, í yðäyæèéðyí èé í yäëýä ÷àäàâðû ã äýyø ëçç ëæ í ëí í óëñû í ðçâø èí ä ðç ðäyø.	Ì ÝAÖ-èéã ëàáí ðàòí ðèéí ø èí æèëäýyí èé àðää ççéã öýðööýí ÷áí àðû í ãàðû í àâëàäû ã áí ëí âñðóöæ öäà ðóðäéä í ü í àäàäéäí èðäyí æëççëäýä òí ãòí ëöî í ã áèé áí ëäí õ	× áí àðû í ãàðû í àâëàäà áí ëí âñðóöæ í àäàäéäí èðäyí æëýyèéí ðç ðýyä ðí ãñí í í í . 2014, 2016, 2020 í í ä í àäàäéäí èðäyí æëýyñyí áäéí à.	2014 - 2020	- 2 äí í ø ãçé óäàà í àäàäéäí èðäyí æëýyäñyí áäéí à. ø èí æèëäýyí èé -Ø èí ý àðää ççéã í yâðççëñyí áäéí à.
7		Ì àëü í ööñí û í àðäçè ò °â÷í èé í í í ø ëí ãí í ã ñàé æðóöæàð ÷è äëëýyð Ì ÝÖ, ß ii í û AEÀÉÈÀ í ëí í óëñû í áàé åðóöæàðòåé òàí ððäí ñóäàëäàäí û ð° ñ° è öýðyâæçç ëýõ	-Ì àëü í í í í ø ëí ãäí õãçé áàé àäà çàðèí °â÷í èé ø àëðäààí û ðí ãòí í õ -Ýðäyí ø èí æèëäýyí èé áí ëí í óëñû í áàé åðóöæàðòåé òàí ððäí àæèëëàð - Ì àëü í ööñí û í àðäçè ðû ã öýëåàð ø óóðòåé í í í ø ëí õ	2014 - 2016	-í í í ø èóóð áèé áí ëäí í í . Í ÓÁ, ÝØ , í ðí í í óòâèéí áàé åðóöæàðû í õàí ðáí àæèëëäàäà áèé áí ëí í .
8	Ì àë, àí üòàí ðýäýyðèéí ääðäèòåé áç ðýyâäðççí , ðçç ðèé yäýä ðàâèò ðýí àëò ääðäèäàäàæóöæàðû ã ÷áí àëäí ñàé æðóöæ ðçí ñí èé àþ øëäçé áàé äëû ã äýyø ëçç ëæ í èéäí èéí yðççë í yí àëéã ðòà ãäàäéäò.	Àéí àèéí ð° åä ðçí ñí èé çàð, ñóäàëäàäí û ð° àèéä í àë ý í yéâèéí ëàáí ðàòí ðè ðí è áí ëäí æ í àëü í ý ÷ ðí ã í í è àæèëëóöæàí çí ðè ñòí è ääàäæ áèé åí èäí í í èé ðèéí àþ øëäçé ääé äëû ã ðàí ãäò	- ðçí ñí èé çàð Ì àë yí í yéâèéí ëàáí ðàòí ðè ðí è, í àëü í yí ÷ ðýé áí ëí õ.	2014 - 2016	-Çäðää ýçí èé õàðäààò áóñ õðâèéí ðýâø èëéí Ì àë ý í yéâèéí ëàáí ðàòí ðè àæèëëàæ Ì ÀÀ-í ääðäèòåé áç ðýyâäðççí ä ðýí àëò ðàâüäæ í èé ðèéí ðçí ñí èé àþ øëäçé áàéäæ äýyø ëýí ý.
9		Ñòí û í Ì Ý- Í - èéí ëàáí ðàòí ðè ðä	Óí í ã ð° ð° ð° ð° ð° ð° óðâææðäæ	2014 - 2020	15 ñòí àí ä ðóñ áçð 2 í í ñ äí í ø ãçé í àë ý í yéâèéí

		ì àëêú í ãàðàëòàé áç ðýyääðççí ä ÷àí àðû í ø èí æèëäýý ðèéæ áàòàëãàà ãàðääð ãàðàë ççñëèé ã ðî äî ðöî éëî õ ÷àäàâðèé ã áèé áî èäí í í.	áî èäí í í . Í àëêú í ý ÷ í àð àðää ççé ýçýø ø ççéí ý.		ëàáâðàòí ðè àæèëàæ ø èí æèëäýý ðèéæ ãàðàë ççñëèéí ðî äî ðöî éëí í í. Í àëêú í áç ðòäýëæççéýëòýä ðòèö ãàðí à.
--	--	--	--	--	--

Nò ðàò åðèéí çí ðèëä : Èðäýäýý ðççé áàò àëäààò àé ðçí ñýð áçðýí ðàí ãàæ çºâ åàäàëä ðýâø ççéí ý

1	Öçí àì û ã yðççé àþ ëäçé ðçí ñýð ðàí ãàð	Öí ò ñóðèí ãèéí ðçí àì û ã çéëäýðèéí àðääàð áî àî ñðóóëñàí ì àí , ñççéýð ðàí ãàð ø ààðäëàðàë í èëöççéý çéëäýðççéëéí ðç ÷éí ÷àäéù ã í ÿ ÿäççéæ, ðåðí í èí àèéí ø èí ý ÷éýë ðèéðýä äýí æëýä ççççéýð	Àéí àèéí ð°â çàðèí ñòí àðä ì àë í ýäëàð, ì àð, ì àðàí áç ðýyääýðççí áî èí âñðóóëàð åàðà ì àðû í çéëäýð öðåðèé ã åàðà ì àðû í çéëäýð öðåðèé ã ø ððø èòýé ðýyäðýð ðî èáî ð ð° ñ° è ðýðýäççéýð	2014- 2016	Öçí àì û í ðýðýäýýí ä í èéëççéý çéëäýðèéí àðääàð áî èí âñðóóëñàí ì àð, ñççí áç ðýyääýðççí èé í ýð ð° ð° è í ÿ ÿäýæ áî èí âñðóóëàðòû í ñàé æè ðñàí áàéí à.
2		Nòðäóóëèéí ðçí ñí èé í °° ö áç ðäççéýð àæëû ã ðýðýäççéýð	Nòðäóóëèéí ðäééí ðäé ð° ð° èá° ðèéí ðç ðýýí ä î èäí æ áðé ðçí ñí èé ðýæýëëý ÷àí àð, àþ öëäçé åàéëëû ã ñàé æðóóëæ, 60- ààñ àî ï ø ãçé ðóâüä ñççé, öàâààí èäýý ðýðýäëýäýä áî èí ð	- àèéí ðäé ð° ð° èá° ðèéí ðç ðýýí ä 60-ààñ äî î ø ãçé ðóâüä ñççé, öàâààí èäýý í èäí äî ã áî èëñ í åàéí à.	- àèéí ðäé ð° ð° èá° ðèéí ðç ðýýí ä 60-ààñ äî î ø ãçé ðóâüä ñççé, öàâààí èäýý í èäí äî ã áî èëñ í åàéí à.
3	Nòðàðåðæéí ðçí ñí èé í °° ö áç ðäççéýð àæëû ã ðýðýäççéýð	Àéí àà ñòí û í ðç ðø èí ä åàí ø àèéí ðäé ðýðýäëýð ðçí ñí èé àí è í ðèéí áç ðýyääýðççí èé í °° öðýé áàéð àðää ðýí æýý àâ÷	Ààí ø àèéí ðäé ðýðýäëýð ðçí ñí èé àí è í ðèéí áç ðýyääýðççí èé í °° öðýé àéé áî èäí ñí áàéí à.	2014- 2016	Àæ àðóéí í ÿäé áàé ðäóëèàðû í í ðî èöî í à í ÿ ÿäççéæ åàí ø àèéí ðäé ðýðýäëýð çàéëø ãçé í °° öðýé áàéð ðýð ççéí çí ðè ððóðëàðòû à

		õýðýääæçüëýö		ì ° ðä° ö	
4	Ì àe ài üòàí óðääì àe ðyäãyýðèéí ääðäeðäé õçí ní èé åçðýäáyöçüí èé çéëäáyðëyéä Ö° ä° àx àðóéí áí èí í yðçüé àðóéí çî ðeñðí é äääeðóú ã í yððçüëýö	Õçí ní èé çéëäáyðëyé /í èé ðeéí ði î ë/- ëéä ð° ðæçüëýö áí ñðí ã áí èí âñðóóëæ õýðýääæçüëýö	Ì ào, ì àðàí áçðýäáyöçüí àðóóëæào, -àðäðäáí à áí èí âñðóóëæ çéëäáyð õçí ní èé í î ãí î í ° ° øëö ðäð çéëäáyðëéä àðóóëæ õçí nñè -ðæyéèéí çéëäáyðëyéèéä ñòáí àððôù í ø àðäðäëàðàä í èé õçüëýö	Õçí ní èé çéëäáyðëéä ð° ðæçüëýö áí àeñ ãu í áàðèí ò áè -ðæéä áí èí âñðóóëñàí áàéí à.	
5		Õçí ní èé çéëäáyð öðäçüëæéä áí ði î ãu í öyí àeðù í ëàáí ðàði ðè ði é áí èäí æ, áyðäçüëýö	Õçí ní èé áí èí âñðóóëæ çéëäáyðçüæéä ðçü ðeé yä, ðäðí î ëí àe, áyéyí åçðýäáyöçüí äyý áí ði î ãu í öyí àeð yâðóóëæ ëàáí ðàði ðè ði é áí èñí î ð õçí ní èé àþ óeðçü áàéæ ñàé æè ðí à.	2014- 2016	Õçí ní èé àðèéí í èé ãí èéí ° í ° öçéyñyí àeçí åñèéí ðàðèóöëàà ° í ä° ðñ° æ õçí ní èé àþ óeðçü æ àæ ñàé æè ðí à.
	Ñò ðàð àðæéí çî ðeëä : Í óðæéí ðàà í ° ° ö áí èí èöí î í à ði ðe ðm í ãàçàð ðàðèàëàí ã äyâø è è ðyò ðåðí î ëí àe ò ðóðæðóðëàí õðæçüëýö				
1	° ððeéí ðàðèàëàí ã äyí ææ ð° i ñ, õçí ní èé í ãí í, æèí ñ æèí ñäýí yí èé ðàðèàëàëð ã yðñ í yí yðäçüëýö	Õñàé ãàðàé ãàçàð ðàðèàëàí yððöyéðèéä í yí yðäçüëæ àð èæàðàä ðàðàéàéí öyí æýyä 100.0 ãà-ä õððäýö	Æèëä 100.0 ãà- àðñ àýþø ðæéàæ ði ðò ï ñ è ðàðèàëàëð ðéèæ í yðäçüæ ððäðö ã 10 ãàðòéí í yí yðäçüëí y. yððöyéñyí áàéí à	2014- 2020	Àeí àeéí ð° i ñ õçí ní èé í ñ ãí ñ öyðýæéýyí èé 20%- û ã àí ði ñ ãí çéëäáyðëýä áí èññí í áàéí à.
2		Näéðàí - ï ñ ñ ñòí àí à õñàé ãàðàé ðàðèàëàí ãæéí /ð° i ñ, õçí ní èé í ñ ãí ñ, -àðàðäáí û / ði ñ ñ ñ ñ í àæ àðóé áàéðóðæ		2017 - 2020	
3	Óàí ãàðàé ãñàí ð° ðñí èé ðàðèàí ã í yí yðäçüëý õçëýí æèéí àæ	Õçéyí æèéí àæ àðóé ð° ðæçüëýö ðàðèàð ãí ñðí ã áí èí âñðóóëæ	-Óàí ãàðàé ãñàí ð° ðñ° í à ðàðèàëñàí ðàðàé ã 10.0 ãà -	2014- 2020	Ø èí y õððäðö ã õçí ní èé í ñ ãí õçí nñyí à öyðýæéýö Ñòàí àððôù í

	àõõé áèé áî ëâí õ		ä õ;ðãýð. -ª âëèéí õ;ëý ãæöýé áî ëí õ	ø ààðäëàäää í èéöñýí áæéí à
4	Áyë ÷ýð ðýæýyëeéí óðääì àë òaðëàëäõ ñóäàëääà, ðóðø ëëòû í àæëë, ñàí àà ÷ëëäû à äý ãæë õàì ààëëñàí áyë ÷ýðð ðàðëàëäëð õèé õ, óñëàëòû í ñèñðåì áèé áî ëâí õ.		Óyæýyëeéí óðääì àëû í 100 àà ðàëäàëðàé áî ëí î.	2015 - 2020
5	Àäçàð ðàðëàëäí àëéí ðàëäàð áàðèì ðëäõ áî àëí àï áî ëí àñðóóëàí áàðëóóëæ õýðýäæç; ÿð			2015 Àäçàð ðàðëàëäí à äý ãæð õ° õ° ëá° ð, Àðû í 3-ð àýí

7.ÕBÍ ÀËÒ, - Í YËÄYÝ, Ø ÈÍ AÈËËÄYÝ

Áóí àäí âü àéí àëéí Õ;í ñ õ° ä°° àæ àõõéí ààçðû í õ° àæëëéí ñòðàðåäè ð° ë° àë° ã°° í èé
õýðýäæèëðèéí ÿâöû í áî ëí í ð° ãñ° ëëéí ðýí àëð çí yéäýyä ðóñ ààçðû í ààðäû í ðóø ààëàð
ðí ì èëí àäñm í àæëû í õýñyä çí ðëí í ààéäóóëæ õýðýäæç; ÿð

Õýí àëð çí yéäýyí èé çí ðëëäí í ü ð° ë° àë° ã°° í èé õýðýäæèëðèéí àèåëýëëðèéí ÿâöû à çå
ø àòðàëäààð ðí àï ððî èéí õ, yâöû à ýð;èì æç; ÿð ÿâëäë í °í. Ñòðàðåäè ð° ë° àë° ã°° í èé
õýðýäæèëðèéí, àèåëýëëðèéí ÿâöàä ààéäóóëàäû í óäèðäëäà, ðýí àëð çí yéäýyí èé àæëû í
õýñäééí çýðýäöýy ð° ðèéí áóñ ààéäóóëëäà, èðäýä ðýí àëð çí ðëð ðýí aýýäýyð ðàâüäx áî ëí î.
Õýí àëð, çí yéäýyä ð° ë° àë° ã°° í èé õýðýäæèëðèéí yóí èé çå ø àð, ð° ãñ° ëëéí çå ø àðí û
äýñyí çå ø àòðàëäààð ðýí àæ àç; ÿð ààðäàí à. Ð° ë° àë° ã°° í èé õýðýäæèëðèéí çå ø àðí û
çí yéäýyä 2016, 2020 í û yóí èé õëëðëóóäàä ðóñ ðóñ çí ðëí í ààéäóóëí à. - å ø àðí û
çí yéäýyí èé çýðýäöýy ð° ë° àë° ã°° í èé õýðýäæèëðèéí ÿâöû í çí yéäýyä aëë áç; ðèéí yóýñò
áî ëí í ðòðäæí ð° ñëëéí õýðýäæèëðèéí àóí à õðâäöàäí à õýðýäæç; ÿð aëëí à.

ÕOÀÀÀ-û í õ° aæëëéí ð° ë° àë° ã°° í èé õýðýäæèëéí ðýí àëð, çí yéäýyä yâöóóëñàí
ðóðäæ ààéäóóëàäû í óäèðäí ëàäà ðàì ðí ëí ãà ï ëí í àëëéí ðýí àëð à ï yäýyëæ ààéö àà
ì yäýyëëéí õðñäæ ñàí ààðû à ðí ãòí ï ë àæëëëóóéí à.

Õýí àëð, çí yéäýyí èé àç; ÿð àç; ÿð õ° aæëëéí ð° ë° àë° ã°° í èé õýðýäæèëðèéä
ýð;èì æç; ÿð, ð° ë° àë° ã°° í à çí ðëð °° ð;è° ðò ðò ñðóëàð àñðóäëù àOÕÀÀÀ-û í óäèðäëäà,
ðàì ðí ëí û ðòðäæ à ðòðëàí ø èéäâýðëýæ àæéí à.

Õýí àëð çí yéäýyí èé àæëû í õýñyä í ü ààéäóóëàäû í ñòðàðåäè ð° ë° àë° ã°° çéë àæëëëäàðäæ
ðí ëáí ðí é àñðóäëù à ðàðëóðàí çàí àëäàæ àæëëëà ðí ðí ðí ï ëí áóñ áç; ðýò í °í. Àæëû í õýñäæéä
ñòðàðåäè ð° ë° àë° ã°° à áî ëí àñðóóëàðû í °í í ° áî ëí áî ëí àñðóóëà ÿâöäà àæéäóóëàí àæëëëóóéí à.
Àæëû í õýñäæéí áç; ðýëäýðç; í èé àéí àëéí - éëäâýð ð° ã°° àæ àòðéí ààçðû í ààðäû í ðóø ààëàð
ààðäæ àæëëëóóéí à. Õýí àëð çí yéäýyí èé àæëû í õýñäæéí áç; ðýëäýðç; í à í ü:

- Àæëû í õýñäæéí àòðéàð: Çàòèðäàà õæðäëäû í õýëðýñééí ààðäà
- Í àëëéí àé ÷ëëéí ààðäà : Áî ðí ï àæëë ð° ë° àë° ðò àðäëò õàðèóðñàí í yðäýæëëðýí

î ðóóöëàð ò èí ý ñàí àí óóäû í çí äýñëýëèéä ààðääæ, °°ðèéí ñàí àë, áàéð ñóóðèéä èëýðöèéëñý ðàëëåàðû í ðàì ò ðàì ò í ëí û ðóðàëä î ðóóëàí àñóðäëû ã ðýëýëöýí ò èáâýðëççëí ý.

Òºëºâëºäººã áí ëí âñðóóëàðàä àø èâëàñàí ì àòåðèàë:

1. Ì í ãí ë Óëñû í Ì ýí ãàí û õºâæëèéí çí ðèëðî à ñóóðèéàñàí çí äýñí èé õî ãö áí äëí ãí
2. Ì í ãí ë ì àë çí äýñí èé õºðº 2010 í
3. Äóí ãäí âü àéí àééí 2020 í õçðöýëð õºâæëèéí áí äëí ãí . Ì àí ãàëäí âü 2003 í
4. Äóí ãäí âü àéí àééí õºâæëèéí áí äëí ãí , ñòðàðåäè ðºëºâëºäºº 2012 - 2031. Ì àí ãàëäí âü 2012 í
5. Ì í ãí ë óëñû í Çäñäèéí ãàçðû í 2012 – 2016 í û çéë àæëëèåäàí û õºðº 2012 í
6. Äóí ãäí âü àéí àééí Çäñää ààðäû í çéë àæëëèåäàí û õºðº 2013 -2016 í . 2013 í
7. Äóí ãäí âü àéí àééí Çäñää ààðäû í çéë àæëëèåäàí û ì °ðèéí õºðº 2012 -2016 í . 2014 í
8. Äóí ãäí âü àéí àééí - éëäâýð õºäºº àæ àðóéí ñàëåàðû í çí ðèëðóóä 2013, 2014 í û ñàëåàðû í ì ýðäýæèëðýí èé çºâëºäºº í èé ì àðåðèàë.
9. Äóí ãäí âü àéí àééí ÕÓÀÀ-í ñàëåàðû í çéë àæëëèåäàí ä çí ýëäýý õèéñý ðàëëàí . Ì àë-äû í Áàýí òàäààí õî ëáí í _ 1+1 ÕÁÁ-û í àæëû í ðàëëàí 2014 í
10. Äýðýí , Ñàéí òàäààí , Äýëäýðöî ãò, Äýëäýðöàí ààé, Ëóóñ, Äí âü-Óäðààë, ^a í äºðø èë, ^a èçèéò, Ñàéðàí -Í áí í , Õóëä ñôí û í õºâæëèéí ðºëºâëºäºº . 2014 í
11. Ì àë ýí ýëäèéí ò èí ýëëýí çºâëºäºº í ñ ààðåàñàí çºâëºì æ . 2014 í